

Uddannelsesudvalget (2-samling)

L 108 - Bilag 7

Offentligt

Silkeborg, den 18. marts 2005

Det bliver hårdt at være forældre til handicappede børn.....

Det er hårdt at være handicappet, og for de hårdest ramte bliver det værre 1. januar 2007. Den dag slår strukturreformen igennem og eleverne i de amtslige specialskoler fordeles på de kommuner, hvor de tilfældigvis bor.

Det vil betyde, at op mod halvdelen af eleverne vil blive trukket ud af skolerne og stuvet ind i forskellige særklasser og nicheafdelinger i deres hjemkommunes folkeskoler. For den halvdel, der bliver tilbage på specialskolerne vil decimeringen resultere i en halvering af personalet med forudsigteligt tab af uvurderlig kompetence i arbejdet med disse børn.

Det er dyrt for en kommune at have et barn i den vidtgående specialundervisning, og allerede i dag forsøger kommuner at begrænse udgifterne ved at oprette forskellige tilbud og trække børnene hjem til den lokale udgave af "den rummelige folkeskole". For den, der har besøgt en specialskole og mødt børnene her er det klart, at eleverne herfra aldrig vil kunne favnes i en nok så rummelig normal folkeskole.

Den vidtgående specialundervisning og den almindelige undervisning har en sammenhæng som Rundetårn og et Tordenskrald. De er begge høje, men har ellers intet tilfælles.

Når strukturreformen slår igennem vil motivationen til at trække eleverne hjem blive meget stærk, og kommunale embedsmænd med økonomisk indsigt er ikke i tvivl om at børn i andre kommuner, som kommunen betaler til, vil blive hentet hjem, så snart generelle sparekrav kommer på banen. Og det gør de jo som bekendt ofte.

For at illustrere kan vi se på Dybkær Specialskole i Silkeborg.

Skolen er en af seks specialskoler under Århus Amt og har som regional skole ansvaret for de elever, der henvises til vidtgående specialundervisning i den sydvestlige del af Århus Amt.

Det er i dag 74 elever, 22 lærere, 17 pædagoger og 20 pædagogmedhjælperere på skolen, som også har tilknyttet fysioterapeut, talepædagog og ergoterapeut.

Skolens elever er delt op på 14 klasser. Klasseopdelingen er foretaget ud fra børnenes mentale alder, funktionsniveau og specifikke handicap. Det vil sige, at der er klasser som er aldersopdelt, samt særlige klasser for børn med autisme og klasser for børn med multihandicap.

Når strukturreformen slår igennem vil halvdelen af børnene høre hjemme i den nye Silkeborg Kommune. Resten vil blive trukket hjem til deres hjemkommuner. Det er en halvering af børnetallet på skolen og man behøver ikke den store regnefærdighed for at forstå, at det så også betyder en halvering af personale. Det betyder, at der i nogle klasser vil være så få børn, at der ikke er grundlag for at kunne knytte den pædagogiske og praktiske kapacitet til klassen, som er en forudsætning for overhovedet at kunne undervise. Det bliver nødvendigt at slå klasser sammen – uden hensyn til handicap, niveau og funktion. Det vil skade undervisningsmulighederne og skabe forringede miljøer for børnene.

Dybkær Specialskole betjener 13 kommuner. De børn, der trækkes ud af Dybkær specialskole vil spredes på kommuner, hvor der i dag ingen specialskoler findes. Der skal først udvikles specialister og nødvendig kompetence, og hvor muskelstærke de nye kommuner end må blive, er det vanskeligt

at forestille sig, at der vil være overskud til etablering af nye specialskoler. Og i mellemtiden er lærerne, pædagogerne og terapeuterne med den nødvendige specialviden, spredt for alle vinde.

Et af de gennemgående argumenter bag strukturreformen er, at borgerne får én indgang til systemet. Ved at fordele specialskolerne på de enkelte kommuner opnås så til gengæld lige det modsatte. Specialbørnehaverne, hvor de fleste af disse børn starter, skal ligge under regionerne og efter skolelivet skal børnene ud i bo- og væresteder, der ligger under de kommende regioner. Det vil netop betyde, at de handicappede familier får to indgange til systemet.

I Sverige lavede man samme reform for godt 10 år siden, og her er erfaringen, at de tidligere specialskoler er blevet afdelinger på normalskoler med fælles ledelse og fælles skolebestyrelse. Det betyder at vore handicappede børn skal konkurrere om pengene fra det fælles skolebudget, som skal godkendes af en skolebestyrelse af 7 medlemmer, hvor kun 2 er forældre til handicappede. De øvrige 5 er forældre til "normale" børn, og i denne konkurrence er det ikke svært at se taberen.

Som forældre til de handicappede børn – den ene procent af en børneårgang, dette drejer sig om - må vi bede om, at beslutningen om placering af specialskolerne under kommunerne omstødes.

Skolerne bør høre under regionerne, så de handicappede og deres familier får én indgang til systemet, og ekspertisen bevares. Regionerne bør derfor have ansvaret for specialskolerne, fordi det giver grundlag for at bevare kompetencerne i netværk på tværs af skolerne og kommunegrænserne, ligesom regionerne kan stå som garanter for at de handicappede børn får et tilbud af nødvendig kvalitet.

At overlade afgørelsen om de handicappede børns undervisning til den enkelte kommune ville svare til, at det fremover blev kommunerne, der skulle afgøre hvilken behandling sundhedsvæsenet skal tilbyde de indlagte på hospitalerne. Fru Hansen har brug for en ny hofte for at kunne komme til at gå, men i X-købing kommune har man nu bestemt sig til, at lave eget sundhedscenter, så fru Hansen ender her og bliver behandlet – ikke af et ortopædkirurgisk team, men af en øre-, næse-, halslæge – for det er nu den kompetence, som X-købing har på sit sundhedscenter. Tanken er selvfølgelig absurd, men ikke mere absurd, end tanken om, at en hvilken som helst folkeskole fremover kan skrue et undervisningstilbud sammen til vore handicappede børn.

Alle er tilsyneladende enige om, at man ikke er overblik over konsekvenserne for undervisningen af de mest handicappede børn efter amterne. Også de fleste kommuner.

Derfor må vi som et minimum ønske, at man udsætter den endelige beslutning i fire år, indtil man har gennemarbejdet problemstillingen og fået en konsekvent og forskningsbaseret løsning på disse, i virkeligheden meget få, men svært handicappede børns undervisningsbehov.

Med venlig hilsen

p. v. a Skolebestyrelserne i Århus Amt

Steffen Borch

Langmosevej 1, 8620 Kjellerup
Tlf.: 8688 6299 / 4068 6000